

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.IV. De practico ejus odio & sedulo vitandi studio.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

in visceribus meis, (sss) ut ingenti horrore fugiam, & averfer, quidquid etiam leviter Divinæ tuæ displicet Majestati.

§. IV.

De practico peccati venialis odio, ejusque sedulo vitandi studio.

Cùm fructus ex hætenus dictis colligendus, non consistat in sterili solum cognitione enormis malitiæ venialis noxæ, sed potius 1. in practico ejus odio, 2. illiusque serio cavendi studio, præsentis paragrapho utrumque animis altius inferere conabor; & quidem variante stilo, more investigationis rem tractabo, ut sacræ collectioni triduo vacaturis, pro examine statûs fervire queat. Id quod plerumque etiam deinceps in quovis ultimo cujusvis capituli paragrapho observabitur.

I. Itaque salutis studiose Lector, postquam levioris etiam piaculi malignitatem in se ipsa considerasti, eamque adhuc magis ex funestis ejus sequelis,

I.
De practico ejus odio.

quelis, horrendisque suppliciis exhorrescere didicisti; examina modò, quàm firmus igitur menti dominetur *horror* offensæ venialis saltem deliberatæ, & pleno cum assensu admittæ?

Perpende, an seriò credas, *ab uno minori delicto majus malum advenire, quàm à toto simul tartaro?* (a) & longè meliùs esse, corpus ac omnia corporea *perire simul, quàm ledi animam in re etiam minima?* (b) adeoque multò intolerabiliorẽ esse *DEI offensam quamlibet exiguissimam ipso Luciferi inferno?* (c) Perpende, inquam, an hæc, & quafide credas? num certa, & constanti? an verò dubia solùm, aut debili?

Insuper inquire, num tanto & pari mœrore affligaris, si fors labi te in ejusmodi piaculum contingat, quo, & quanto conficitur bonus alioquin ac teneræ mentis Christianus, qui casu fortuito in crimen mortiferum prolabitur? An cum S. Anselmo malis te
in

(a) S. Theresia in vita à se scripta c. 25.
(b) S. Dorotheus Serm. 20, (c) B. Catharin, Genu, cap. 27.

in òrcum demergere, quàm talem culpam committere; ac potiùs purum, & innocentem gehennam intrare; quàm peccatè hujus sòrde pollutum cælorum regna tenere? (d)

Percontare ex temetipso: quid si levi mendacio lethalem morbum, gravem infamiam, ferale supplicium à me amoliri; aut honorificum quoddam munus, vel centum aureos acquirere, aut erumpens subitò propriæ domûs incendium extinguere possèm, an non mentirer? . . . si aut leviter peccandum, aut re valde amata carendum foret, quid agerem? . . . Ad hunc lapidem lydium illud, quo ejusmodi navos averfari, odium periclitare; & cum Eleazaro fortiter decerne, *præmitti te malle in infernum*, (e) quàm levi etiam noxa foedari. *Secus manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effugies.* (f) Nam *peccata etiam parva impunita esse non possunt.* (g)

Pars I.

E

Pro-

(d) Lib. 1. cur DEus homo c. 21. (e) 2.
Machab. 6. v. 23. (f) Ibid. v. 26. (g) S.
Prosper in sent. S. Aug.

Proin cura, ut semper animo altè immissus insideat horror omnis peccati venialis saltem deliberati, præcipuè illius, 1. in quod frequentius laberis; nam crebrius nos infestans morbus primam Medici exposcit manum. 2. Quod aliorum defectuum fons est & origo; succisa enim radice, sua sponte arescent stolones rami. 3. Quod ad lethalia proximiùs deducit; qui enim præcipitium seriò timet, etiam femitam, quæ eò ducit, horret. *Non citò ad majora progreditur, ait Hieronymus, qui parva formidat.* (h) *Cura ergo levia, quoad levia sunt, ne graviora fiant; (Sancti Dorothei monitio est) facile enim ab his parvis ad magna committenda delabimur.* (i) Nam (ut observat S. Gregorius Papa) *in unoquoque lapsu à minimis semper incipitur, & succrescentibus defectibus, tandem ad mortifera devenitur.* (l)

II.
De sedulo
ejus vi-
tandi stu-
dio,

II. Verùm non sufficit ingens hujus monstri concepisse odium, nisi huic

(h) Epist. 14. ad Paulinum. (i) Serm. 5.
(l) L. 31. Moral. c. 9. al. 12.

huic solers pariter, in eo vitando, societur studium; quod quatuor capita complectitur, nempe firmum propositum, assiduam vigilantiam, promptam repugnantiam, & charitati junctum orationis fervorem. Cùm verò *propositum* cavendi futura, nequeat esse *firmum*, nisi ardens de admissis præcesserit dolor;

1. Examina, quàm incensus is esse soleat? Nam teste V. F. Alphonso Rodriguez *etiam unicum tale delictum meretur, ut tota vita defleatur.* (m) Proinde, an & quàm fervens sit illa detestatio, quam de commissis levioribus erratis examini nocturno subjungere, & sacrae exomologesi præmittere assuevisti? Si que interdum leviter te labi contingat, num mox doleas, vel dicendo cum Regio Psalte: *peccavi*; (n) vel exclamando cum illo cæco: *Jesu Fili David! miserere mei*; (o) vel ingemiscendo cum illo publicano: *DEus propitius esto mihi peccatori.* (p)

E 2

Præter-

(m) In Ejus vita l. 1. c. 3. (n) 2. Reg. 12. v. 13. (o) Marc. 10. v. 47. (p) Luc. 18, v. 13.

Præterea inquire, quàm firmum tunc & efficax sit, illa deinceps cavendi decretum? an semper unum aliquod singillatim designes, in posterum usque ad proximam tui in sacro tribunali accusationem peculiari cura corrigendum? Numque hoc confessionis propositum renoves horis succisivis, quibus aliàs latens triticea sub nube DEus adorari à te consuevit? quot jam hujus generis noxias per toties repetitas conscientia expiationes emendaris? vae illi, cujus vitio coeleste hoc pharmacum vertitur in toxicum.

Ut autem memoratus dolor debito cum fervore deinceps eliciatur, dictumque propositum optata efficacitate non careat, ea, quæ de levis piaculi malitia hucusque prioribus §§is fuerunt inculcata, vivaci memoria erunt retinenda, & vel sub meditatione, vel aliàs sæpius recolenda. Sicut enim (ut docet S. Thomas) *omne peccatum contingit ex defectu cognitionis*, (q) qua ejus turpitude, gravitasque rite cogno-

(q) 1. 2. Q. 77. a. 2.

cognoscitur; sic é contrario ejus perspicua notio potens, & efficax est, quo à peccando retrahimur, frænum. Et sicut cognitio veneni, quo turget serpens, efficit, ut eo vel longiùs viso, statim quis pedem referat, declinetque; ita vicissim *tanquam à facie colubri fugiet peccatum* (r) etiam pusillum, quicumque ejus foeditatis perspicaci jugique notitia præditus fuerit. Et hinc S. Edmundus Archiepiscopus Cantuariensis, hac quia claruit, *in rogam ardentem insilire maluit, quàm delictum ullum sciens admittere.* (s) Contrà verò nos (Chrysoctomi verba sunt) *quia non celeriter animæ lucernam accendimus, qua illustrati hujus vitii malignitatem inspiciamus, singulis diebus offendimus.* (t)

2. Nihilominus nec ista quidquam proficient, nisi accesserit *perpetua* quædam *vigilantia* & sollicitudo assidua, ne à nobis ullo pacto offendatur DEUS. Hoc remedio S. Patriarcham Ignatium suo singulari emolumento usum fuisse,

E 3

testa-

(r) Ecclesi. 21. v. 2. (s) In Ejus vita,
 (t) Hom. de S. S. Martyribus.

testatur Maffejus, sic de eo scribens: erat in perpetua quadam vigilia contra omnes rerum mortalium illecebras & otiosam mentis evagationem; nec minus accurate animum ab omni labe tuebatur, quam qui pretiosis ornatu vestibus via luttulenta coguntur incedere. (u) Aurea certe, & peraccomoda hæc à vestimentis petita similitudo est; sicut enim (ait Macarius senior) si socors aliquis & ignavus per loca spinis & luto plena noctu gradiatur, vestisque ejus hinc inde neglectim defluat, ea vel spinis lacerabitur, vel luto polluetur; ad eundem ferè modum anima nostra cum corpore suo transiens per spinas, & lutum hujus vitæ, nisi ex omni parte cum studio & diligentia coërceat se ipsam, mox spinis & luto variorum defectuum scædabitur, & lædetur. (x) Præterea cum (ut enunciat Chrysostronus) hostem habeamus perpetuum, ac scæderis nescium; manifestum est, magna nobis vigilantia opus esse, ut ejus fraudes vincere possimus. (y)

Itaque

(u) L. 3. c. 1. (x) Rosvveid. in vit. Patrum.
(y) Hom. 60. in Gen.

Itaque examina, qua providentia quinque sensibus, ac tribus animæ facultatibus invigiles? An cautè (ut monet idem Macarius) *oculum avertas, ne prava videat? aurem subducas, ne noxia audiat? linguam refrænes, ne vana loquatur? cor denique conserves, ne cogitationes aut desideria per mundum impune volutentur.* (z) Quid enim mirum, quod hinc atque illinc in offendicula impingas, si cunctis appetitionibus & phantasiis liber accessus ad te ac transitus pateat? si illos animi proditores (sensus intelligo) licenter vagari sinas? præsertim oculos & linguam; nam *vitiis nostris per oculos via est*, ait Quintilianus; (aa) *eosque cor nefariè sequi solet.* (bb) Per illos veluti per fenestras mors furtim in animam intrare, eique gratiæ thesaurum diripere consuevit. *Lingua verò, teste Apostolo Jacobo, ignis est: universitas iniquitatis est, quæ maculat totum corpus: inquietum malum est, plena veneno mortifero.* (cc) *Ut ergo*

E 4

mens

(z) Loc. supra cit. (aa) Declamat 1. pro cæco. (bb) S. Greg. Nazianz. (cc) Jacob. 3. v. 6.

mens munda in cogitatione servetur, monitore Hieronymo, deprimentis sunt oculi, quasi quidam raptores ad culpam. (dd) ori verò tuo pone custodiam, & ostium circumstantiæ labiis tuis, ne cor tuum declinet in verba malitiæ, (ee) præcipuè in murmuraciones, stultiloquia, detractiones, litigia, susurraciones, mendacia & alia his similia viperarum genimina.

Juvenit etiam sub meditatione, vel post exomologesin, aut sacram Synaxin animo revolvere occasiones & illicita peccandi leviter; v. g. illa loca, personas, negotia, quæ uberio-rem ejusmodi lapsibus ansam præbere consueverunt; seque prævio horrore, ac præmissis dissensu, aut fugæ proposito contra lapsionem obarmare. Nam teste Chrysofomo *consideratione laqueorum, in quibus incedimus, peccata vitantur. (ff) Insidiantis enim culpæ evadere gladium nequeunt, (Gregorii Magni effatum est) qui non sollicito quotidie timore*

(dd) In cap. 3. Thren. (ee) Psal. 140. v. 3. & 4. (ff) Hom. 15. ad pop.

more contra ista mentem muniunt. Facilis est enim animus vinci imparatus, se haud accinctus derepente ineat certamen. (gg) Expediit ergo praevidere pericula, quae formides, ut egregiè praeunitus prodeas in aciem. Ita Sanctus Theodor. Studita. (hh) Considera igitur, quomodo circa ista te habeas?

3. Praecipuè verò, an mox primordiis prompta repugnantia obnitaris, & ipsa etiam piaculorum initia providè vitas? Age, scrutare *Jerusalem in lucernis*, (ii) & vide, an non subin tentationi semi-plena voluntate succumbas? inter assensum & dissensum dubius titubes? & aliquid saltem hostis intra cordis castellum admittas? O temerarie! si animæ te cura, si coeli te amor tenet, per tuam te salutem obtestor, vel umbram fuge: ipsa etiam tuta time: ad primum inimici conspectum mox ad arma conclama. *Jubet enim Dominus, (ait Palladius) ut observemus caput serpentis; contrito enim ejus capite totum corpus est*

E 5

morta-

(gg) In Jobi c. 9. (hh) Serm. 116. (ii) Soph. I. v. 12.

mortuum. (ll) Quique principiis audax
obstiterit, is indubié victor erit.

Rationem dat B. Laurentius Justianus, sic scribens: *quia, quò quisque magis strenuè ab initio pugnaverit, eò robustior evadet, majoribusque auxiliis à DEO adjuvari solet.* (mm) Secus (crede mihi) neglecta scintilla, magnum excitabit incendium. Levem negligentiam turpis sequetur lapsus. *Sicut enim parva (Oris Aurei comparatio est) in vestimentis facta scissura, nec resarcita, magnam facit disruptionem; & sicut torrentes, si vel minimum ceperint ingressum, mox totum introducunt fluentum;* (nn) ita quoque cerastes stygius, modò per rimulam caput immittere fuerit permissus, mox reliquo corpore sinuosa fraude secutus, omnium potietur. Nempe nimiùm vafer est: anguilla glabrior est: sisti, teneri impatiens est; si vel digitum ei porrexeris, mox totam admordebit manum; victusque

(ll) In Historia Lausiaca c. 52. (mm) Lib. de instit. & regim. Prælatorum cap. 4. (nn) S. Chrys. hom. 19, ad pop.

Et usque certò cades, nisi assultus primordiis generosè restiteris.

4. Id autem ut fiat, *multa & ferventi oratione, DEique amore munendus est animus*, (ait S. Isidorus Pelusiota) ne à dæmone per peccata suggesta vincatur. (oo) Oratio enim est illud armamentarium, unde opportuna vincendis hostibus arma depromuntur. Amor DEI verò est ille focus, ubi illa ancipiti acie instruuntur, & magis exacuuntur. Nam, nisi charitas bellicos ardores indiderit, nostra omnis pugna languebit. *Et nisi magnis precibus gratia in nos implorata descendat, nequicquam vincere conamur errores & tentationes; cum pares nos ad eis resistendum, non liberum arbitrium, sed DEI solum facere possit auxilium;* (pp) quod tamen non datur, nisi oranti.

Inquire itaque, quàm ardentè etiam tu cum Machabæo ores, *ut Dominator cælorum mittat Angelum suum bonum ante*

(oo) Lib. 2. Epist. 164.
Papa ad Conc. Carthaginense.

(pp) S. Innoc.

*te te in timore & tremore magnitudinis
brachii sui? (qq) An imiteris Judam,
& Socios ejus, qui invocato DEO per
orationes, cum suis hostibus congressi sunt,
manu quidem pugnantes, sed Dominum
cordibus orantes. (rr)*

Indaga, an per selectos, & certis
temporibus eliciendos charitatis actus,
contra frequentiores, magis periculosos
& familiares tibi lapsus præmunire te
labores? ex. gr. audito horologii pul-
su, dicendo: *amo te mi DEUS! super
omnia; & hinc malo infamari, agrotare,
mori, quàm fœdari veniali nave, præser-
tim isto N; aut contestando: ô Do-
mine! etiamsi possem levi iracundia, men-
dacio, distractione crurifragium, infamiam,
morbum, aut mortem declinare,
vel summam mihi scientiam, aestimatio-
nem hominum & amorem procurare, nol-
lem delinquere.* Ejusmodi affectus &
vibrata cœlum versùs charitatis spicu-
la, contra DEI offensas etiam minores
potens antidotum esse, testatur S. Pro-
sper,

(qq) 2. Mach. 15. v. 27. (rr) Ibid, v. 26,
& 27.

sper, dicens: si DEUM ex toto corde diligamus, nihil erit in nobis, unde peccati desiderii serviamus. (ss)

Itaque descripto superius odio, si levium etiam noxarum *malitiam* execrati fuerimus; si relatis quatuor remediis usi, illas evitare constanter studuerimus, beati erimus; quia mundi corde. Nec erit, quod nobis ab earum effectibus aut suppliciis timeamus.

(ss) Lib. 3. de vitæ const. c. 15.

